

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาประวัติของโรงเรียนและสภาพการจัดการเรียนการสอนที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ข้อมูลที่ได้จากโรงเรียนแสดงให้เห็นว่า โรงเรียนตั้งอยู่ในชุมชนที่พัฒนาแล้วและชาวบ้านมีฐานะทางเศรษฐกิจค่อนข้างดี เมื่อโรงเรียนได้เข้าไปสัมพันธ์กับชุมชน เชิญกรรมการหมู่บ้านมาเป็นกรรมการศึกษาของโรงเรียน สร้างความคุ้นเคยกับชุมชน ทำให้ชุมชนรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน โรงเรียนจึงกลายเป็นสถาบันที่ชุมชน ประชาชนยอมรับให้การสนับสนุนและเป็นส่วนสำคัญของชุมชน ทำให้โรงเรียนได้รับงบประมาณส่วนหนึ่งจากชุมชนในการพัฒนาโรงเรียน ประกอบกับทางโรงเรียนได้พยายามหางบประมาณมาพัฒนาโรงเรียนด้วยวิธีการจัดงานโรงเรียน ขายสินค้าในวันสำคัญต่าง ๆ และขอบริจาคจากผู้ปกครอง ทำให้โรงเรียนมีงบประมาณในการพัฒนาโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง ไม่ต้องรอลงบประมาณจากทางราชการเพียงแหล่งเดียว

ในด้านการดำเนินงานการเรียนการสอน พบว่า ฝ่ายบริหารได้มีการเตรียมความพร้อมของครูโดยการจัดการอบรมการใช้หลักสูตร การผลิตสื่อการสอน การวัดและประเมินผล และนิเทศวิธีสอนแก่ครู พร้อมทั้งจัดหาเอกสารหลักสูตร คู่มือครู แผนการสอน เอกสารทางวิชาการ หนังสือ ตำราประกอบการเรียนให้ครูได้ใช้สำหรับค้นคว้าอย่างเพียงพอ ส่งเสริมให้ครูใช้สื่อในการจัดการเรียนการสอนด้วยการให้บริการวัสดุสำหรับทำสื่อต่าง ๆ อย่างไม่จำกัด ส่งผลให้ครูมีความพร้อมในการสอนและความเข้าใจหลักสูตรค่อนข้างมาก ประกอบกับฝ่ายบริหารมีวิธีการในการติดตามการทำงานของครูอย่างเป็นระบบ ให้ครูทำปฏิทิน กำหนดการสอน ชุ้ดการสอน บันทึกต่าง ๆ เกี่ยวกับการทำงาน จึงพบว่า ครูส่วนใหญ่ได้ศึกษาหลักสูตร เนื้อหาวิชา และผลิตสื่อการสอน เพื่อทำชุ้ดการสอน ครูจึงมีการเตรียมการสอนล่วงหน้า มีการตรวจสอบผลงานและการบ้านของนักเรียนทุกวัน ส่งผลให้ครูทราบผลการเรียนของเด็กอย่างแท้จริง

สำหรับการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน พบว่า การจัดการเรียนการสอนจะเน้นเนื้อหาทางวิชาการ คือ วิชาในกลุ่มทักษะ กลุ่มประสบการณ์พิเศษ (ภาษาอังกฤษ) กลุ่ม

สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตมากกว่าวิชาในกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ และกลุ่มวิชาสร้างเสริมลักษณะนิสัย ตามนโยบายของโรงเรียนที่เน้นความเป็นเลิศทางวิชาการ เป็นการเตรียมเด็กเพื่อสอบแข่งขัน เป็นการเรียนเพื่อสอบ เมื่อเด็กจบระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้ว จะต้องสอบเข้าเรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนที่มีชื่อเสียงให้ได้ และเป็นการสนองความต้องการของผู้ปกครองที่ต้องการให้บุตรหลานได้รับการศึกษาเช่นนี้ วิธีการสอนของครูมีการผสมผสานวิธีการสอนหลาย ๆ อย่างเข้าด้วยกัน เช่น การอภิปราย ชักถาม สาคิต แบ่งกลุ่มทำงานร่วมกัน มีเกม มีเพลง รวมทั้งใช้สื่อประกอบในการสอน เพื่อสร้างความสนใจของเด็ก และวิธีสอนที่ครูเน้นในทุกระดับคือ การทำแบบฝึกหัดครูจะให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดจำนวนมาก ทั้งที่เด็กซื้อจากสำนักพิมพ์ต่าง ๆ ที่โรงเรียนกำหนดและจากเอกสารเพิ่มเติมที่ครูผลิตขึ้น รวมทั้งการให้การบ้านเด็กทุกวันเกือบทุกวิชา โดยจัดทำเป็นตารางการบ้านล่วงหน้า เป็นการฝึกให้เด็กคุ้นเคยกับการทำข้อสอบ สำหรับการวัดและประเมินผล พบว่าเด็กจะมีการสอบเกือบทุกเดือน โดยโรงเรียนกำหนดเป็นนโยบายว่า จะให้เด็กสอบปีละ 6 ครั้ง เพื่อให้ครูทำการสอบวัดจุดประสงค์การเรียนรู้นักเรียนตามความเป็นจริง ผลของการสอบจะทำให้ครูทราบผลการเรียนของนักเรียน และผลการสอนของครู รวมทั้งมีการแจ้งผลให้ผู้ปกครองทราบ และเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนต้องเตรียมตัวเพื่อการสอบอยู่เสมอ ในขณะเดียวกันโรงเรียนก็ได้จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อแสดงให้เห็นว่าได้มีการพัฒนาเด็กในทุก ๆ ด้าน ในลักษณะของชุมนุมต่าง ๆ ให้นักเรียนเลือกเรียนตามความสนใจทั้งทางด้านวิชาการ คอมพิวเตอร์ ด้านศิลปะ ดนตรี นาฏศิลป์ กีฬา ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-5 แต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จะบังคับให้เรียนวิชาที่จะใช้ในการสอบเข้าชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นการกวาดวิชา ซึ่งเป็นไปตามกระแสของสังคม และสนองความต้องการของผู้ปกครอง

ในส่วนที่เกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนที่ทำให้โรงเรียนเป็นโรงเรียนดีเด่น ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยสำคัญที่ทำให้ระบบการทำงานภายในโรงเรียนดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง คือผู้อำนวยการโรงเรียน ซึ่งเป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์หรือธำรงในการทำงาน เป็นแบบอย่างของการทุ่มเทให้กับโรงเรียนอย่างแท้จริง มีความเอาใจใส่ รับผิดชอบ คิดปรับปรุงงานประจำวันให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ ให้ความสำคัญกับงานวิชาการ ชอบแสวงหาความรู้ ศึกษาจากตำรา และดูงานในโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จ เพื่อนำมาปรับใช้กับโรงเรียนของตนเอง สามารถให้คำแนะนำทางวิชาการแก่ครูได้ มีกระบวนการทำงานและระบบการนิเทศติดตามผลที่ค่อนข้างเข้มงวด โดยใช้รางวัล การส่ง

ครูเข้าประกวดครูดีเด่น การให้ครูไปดูงานต่างประเทศ ให้สวัสดิการต่าง ๆ แก่ครู เป็นแรงจูงใจให้ครูทำงาน ในขณะที่เด็วกันก็ใช้คำสั่ง โดยนาระเบียบวินัยเข้ามาปกครองครู ทำให้ครูต้องปฏิบัติตามระบบที่ผู้อำนวยการกำหนดขึ้น ซึ่งแรงจูงใจในการทำงานของผู้อำนวยการก็คือ การมีชื่อเสียงเป็นผู้บริหารดีเด่นที่มีคนรู้จัก และยอมรับในวงการศึกษา

ในขณะที่เด็วกัน บทบาทของผู้ปกครองในการดูแลเอาใจใส่การเรียนของนักเรียน เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้โรงเรียนดีเด่น เพราะบทบาทของผู้ปกครองได้ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูและความเข้าใจในบทเรียนของนักเรียน คือเมื่อผู้ปกครองดูแลการบ้านของนักเรียนสม่ำเสมอ ทำให้ครูต้องตรวจสอบดูงาน และสมุดการบ้านของนักเรียนทุกวัน ทำให้ครูทราบผลการเรียนของนักเรียน ในขณะที่เด็วกันการสอนการบ้านของผู้ปกครองทำให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนดียิ่งขึ้น ประกอบกับผู้ปกครองส่วนใหญ่เป็นชนชั้นกลาง มีฐานะทางเศรษฐกิจค่อนข้างดี ให้ความสำคัญต่อการศึกษา ยินดีให้การสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน รวมทั้งสนับสนุนในด้านงบประมาณ สิ่งที่ผู้ปกครองต้องการคือให้บุตรหลานสามารถเรียนต่อจนจบระดับปริญญาตรีเป็นอย่างน้อย ความต้องการนี้ได้เข้าไปกำหนดนโยบายการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนให้เน้นความเป็นเลิศทางวิชาการ ดังนั้นเมื่อนักเรียนเสนอกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมความสามารถทางวิชาการให้แก่เด็กนักเรียน ผู้ปกครองจะให้การสนับสนุนอย่างเต็มที่ เกิดความร่วมมือระหว่างบ้านและโรงเรียนขึ้น และเมื่อนักเรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนย่อมส่งผลให้โรงเรียนมีชื่อเสียง

สำหรับครู ผลการวิจัยพบว่า ครูส่วนใหญ่มีความรู้ทางวิชาครู มีความเข้าใจในหลักสูตร มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ ยึดมั่นในการทำงาน เอาใจใส่การเรียนการสอน เป็นผู้ทำงานหนัก มีความรับผิดชอบสูงทั้งงานสอนเด็กในห้องเรียน การตรวจแบบฝึกหัด การบ้าน และงานอื่น ๆ เห็นได้จากการที่ครูจะสอนเต็มเวลา ไม่เคยปล่อยนักเรียนก่อนหมดเวลาสอน และจะไม่ทำงานส่วนตัวในเวลาสอน ทั้งนี้ส่วนหนึ่งเกิดจากระบบการติดตามงานของผู้บริหารที่ค่อนข้างเข้มงวดและสม่ำเสมอ จำนวนนักเรียนซึ่งค่อนข้างมากที่ครูต้องรับผิดชอบทำให้ครูทั้งชั้นเรียนไม่ได้ สิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่ค่อนข้างใหญ่ทำงาน และการติดตามผลการเรียนของนักเรียนอย่างใกล้ชิดของผู้ปกครอง สิ่งเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ครูส่วนใหญ่ปฏิบัติหน้าที่เต็มความสามารถและเต็มเวลา โดยได้รับเงินช่วยเหลือและสวัสดิการที่ค่อนข้างน่าพอใจเป็น การตอบแทน

ในด้านตัวนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนได้รับการปลูกฝังให้เห็นความสำคัญของการศึกษาจากผู้ปกครอง เด็กแต่ละคนจึงทราบอนาคตของตนเองว่าจะเรียนต่อในระดับชั้นมัธยมศึกษา ทำให้นักเรียนเรียนอย่างมีจุดหมาย ต้องการความรู้ทางวิชาการเพื่อนำไปใช้ในการสอบแข่งขัน ส่งผลให้นักเรียนเอาใจใส่การเรียน ประกอบกับนักเรียนอยู่ในสิ่งแวดล้อมทางการเรียนที่มีการแข่งขันตลอดเวลา เนื่องจากโรงเรียนได้จัดชั้นเรียน โดยแบ่งเป็นห้องเด็กเรียนเก่ง เด็กปานกลาง และเด็กเรียนอ่อน รวมทั้งมีนโยบายให้นักเรียนย้ายห้องเรียนเมื่อจบภาคเรียนที่ 1 หากมีผลการเรียนดีขึ้นไปอยู่ห้องเด็กเรียนเก่ง ถ้าผลการเรียนต่ำลง จะไปอยู่ในห้องเด็กปานกลางหรือเด็กเรียนอ่อน ทำให้นักเรียนต้องแข่งขันกันเรียนเพื่อไม่ต้องไปเรียนในห้องเด็กเรียนอ่อน ส่งผลให้ผลการเรียนของนักเรียนส่วนใหญ่ค่อนข้างดี หากแต่ว่าเป็นการทำให้นักเรียนสะสมนิสัยการเห็นแก่ตัว แข่งขันเพื่อเอาตัวรอด ในบางครั้งจึงขาดความมีน้ำใจช่วยเหลือผู้อื่น

นอกจากนี้ยังพบปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องที่ทำให้โรงเรียนเป็นโรงเรียนดีเด่นอีกคือ สื่อมวลชนมาทำข่าว ผู้มาเยี่ยมชมโรงเรียน การให้การสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูงของกรุงเทพมหานคร ความต้องการในการศึกษาต่อของนักเรียน ระบบโรงเรียนที่ผูกกับการแข่งขันและความมีชื่อเสียงของโรงเรียน ทำให้นักเรียนต้องปรับปรุงพัฒนาอยู่ตลอดเวลา ครูต้องเอาใจใส่ในการสอน ไม่สามารถทิ้งห้องเรียนได้ ผู้บริหารต้องพัฒนาตรวจสอบรักษาคุณภาพของโรงเรียนให้ดีขึ้นอยู่ตลอดเวลา

จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่า ลักษณะของผู้บริหาร การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง การบริหารงานวิชาการ การพัฒนาหลักสูตร ครูผู้สอน สิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม ได้ถูกกำหนดขึ้นอย่างมีเป้าหมายที่ชัดเจน เป็นระบบและสามารถรองรับความสำเร็จ ความก้าวหน้าของโรงเรียน ผลผลิตคือนักเรียนเป็นที่ยอมรับทางด้านวิชาการและการศึกษาต่อ สิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้โรงเรียนรุ่งสว่างเปลี่ยนแปลงจากโรงเรียนไม่มีชื่อเสียงเป็นโรงเรียนดีเด่นในสังกัดกรุงเทพมหานคร

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงาน

1. ควรมีนโยบายกระตุ้นให้ผู้บริหารโรงเรียนต่าง ๆ ทำงานอย่างเต็มความสามารถ โดยให้ความสำคัญแก่งานด้านวิชาการมากกว่างานธุรการ อาคารสถานที่ ด้วยการจัดอบรม พาผู้บริหารไปศึกษาดูงานโรงเรียนต่าง ๆ ที่ดีเด่น และควรมีการติดตามผลการอบรม และการไปดูงานของผู้บริหารว่า ผู้บริหารได้นำความรู้จากการอบรมและสิ่งที่พบเห็นจากการศึกษาดูงานไปพัฒนาโรงเรียนมากน้อยเพียงใด เนื่องจากผู้บริหารเป็นบุคคลสำคัญในการวางระบบการบริหาร และสร้างบรรยากาศต่าง ๆ ให้เกิดภายในโรงเรียน ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อการจัดการเรียนการสอนภายในโรงเรียน หากผู้บริหารเป็นคนที่ขยันกระตือรือร้นทุ่มเทให้กับการทำงาน โรงเรียนก็จะเจริญก้าวหน้า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี

2. สำนักการศึกษาควรสนับสนุนให้โรงเรียนหางบประมาณในการพัฒนาโรงเรียนเองได้ หากไม่มีผลกระทบกระเทือนต่อผู้ปกครองและชุมชน เนื่องจากการรอนงบประมาณจากทางราชการเพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอต่อการพัฒนากิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียน

3. รัฐบาลควรเพิ่มงบประมาณในส่วนที่เกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน เพราะปัจจุบันยังไม่เพียงพอที่จะสามารถยกระดับมาตรฐานการเรียนการสอนให้ดีขึ้นได้เท่าที่ควร โดยเฉพาะงบประมาณด้านวัสดุอุปกรณ์ การฝึกอบรมผู้บริหาร การฝึกอบรมครูประจำการ เนื่องจากสิ่งเหล่านี้มีส่วนสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอน สื่อที่เพียงพอทำให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้น และจดจำได้นาน ครูที่ผ่านการอบรมจะเข้าใจหลักสูตรได้ดีกว่าครูที่ไม่ผ่านการอบรม ซึ่งส่งผลให้ครูสามารถทำการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ส่วนผู้บริหารที่ผ่านการอบรมจะทำให้มีทักษะที่เพียงพอในการบริหารงาน พร้อมทั้งสามารถให้คำแนะนำแก่ครูได้เมื่อครูประสบปัญหาในการปฏิบัติงาน

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหาร

1. ผู้บริหารควรวางแผนพัฒนาการเรียนการสอนล่วงหน้า และให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผน เพื่อให้เกิดความรู้สึกมีส่วนร่วมและมีความเข้าใจในแผนงานตรงกัน จะได้

ไม่เกิดปัญหาในการทำงาน ในขณะที่เดียวกันควรกระตุ้นให้ครูเห็นความสำคัญของการวางแผน และนำแผนของโรงเรียนไปปฏิบัติ

2. ผู้บริหารควรจัดการอบรมเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร เทคนิควิธีสอน การใช้สื่อ การวัดและประเมินผลชั้นในโรงเรียน โดยจัดตามความต้องการของครู และความจำเป็นของโรงเรียนเพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องในการปฏิบัติงานแก่ครู และเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน

3. ผู้บริหารควรดำเนินการจัดหาเอกสารหลักสูตร แผนการสอน กำหนดการสอน คู่มือครู และเอกสารทางวิชาการต่าง ๆ ให้ครบถ้วน และมีจำนวนเพียงพอ เพื่อให้ครูได้ใช้ศึกษาหาความรู้ ใช้เอกสารดังกล่าวเป็นแนวทางในการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน ในขณะที่เดียวกัน หากครูไม่ใช้เอกสารเหล่านี้ เป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่ควรกระตุ้นให้ครูสนใจที่จะศึกษาค้นคว้าเอกสารที่จัดให้

4. ผู้บริหารควรเน้นให้ครูเตรียมการสอน โดยการทำบันทึกการสอนหรือชุดการสอนล่วงหน้า และจัดกิจกรรมการสอนตามที่ได้บันทึกไว้หรือจัดเตรียมไว้

5. ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูใช้สื่อประกอบกิจกรรมการเรียนการสอนให้มากที่สุด ด้วยการบริการจัดหาวัสดุสำหรับการผลิต สื่อบริการจัดหาสื่อ สถานที่จัดเก็บสื่อแก่ครูอย่างเต็มที่ เป็นการกระตุ้นให้ครูมีความกระตือรือร้นที่จะใช้สื่อมากขึ้น

6. ผู้บริหารควรจัดให้มีโครงการนิเทศการเรียนการสอน เป็นรูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนอย่างจริงจัง นอกจากผู้บริหารนิเทศแล้ว อาจให้ครูมีส่วนร่วมโดยให้ครูนิเทศกันเองบ้าง แต่ผู้บริหารยังคงให้ความช่วยเหลือครูโดยการเข้าเยี่ยมชั้นเรียน เพื่อให้คำแนะนำและให้กำลังใจอย่างสม่ำเสมอ

7. ผู้บริหารควรดูแลให้ครูมีการวัดผลการเรียนรู้ของนักเรียนตามจุดประสงค์อย่างจริงจังเป็นระยะ ๆ สม่ำเสมอ โดยใช้เครื่องมือในการวัดที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน ซึ่งโรงเรียนอาจสนับสนุนให้มีการสร้างเครื่องมือวัดผลตามจุดประสงค์ให้ครบทุกกลุ่มประสบการณ์ทุกชั้นเรียน ในลักษณะคลังข้อสอบเพื่อความสะดวกในการนำไปใช้ของครู และส่งเสริมให้ครูนำข้อมูลที่ได้จากการวัดผลประเมินผลไปปรับปรุงการเรียนการสอน

8. ผู้บริหารควรจัดให้มีโครงการสอนซ่อมเสริม ด้วยการสนับสนุนให้ครูจัดการสอนซ่อมนักเรียนที่เรียนอ่อน และสอนเสริมให้นักเรียนที่เรียนดี

9. ผู้บริหารควรเป็นผู้ดูแล ติดตามผลการจัดการเรียนการสอนของครูอย่างสม่ำเสมอ และสามารถให้คำแนะนำทางวิชาการแก่ครูได้ เมื่อครูประสบปัญหาในการจัดการเรียนการสอน

10. ผู้บริหารควรให้ความสำคัญแก่ครู สร้างแรงจูงใจเพื่อให้ครูมีขวัญและกำลังใจในการทำงาน โดยจัดกิจกรรมยกย่องครูที่ปฏิบัติการสอนดีเด่น หาโอกาสหรือแนวทางให้ครูได้ไปศึกษาดูงานโรงเรียนดีเด่นต่าง ๆ จัดหาสวัสดิการให้แก่ครู เป็นต้น

11. ผู้บริหารควรจัดหาเงินนอกงบประมาณ เพื่อใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน โดยไม่รบกวนงบประมาณของทางราชการเท่านั้น เช่น การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน เพื่อขอรับการสนับสนุนเกี่ยวกับงบประมาณในการพัฒนาโรงเรียน แต่ในขณะเดียวกันโรงเรียนควรให้บริการต่อชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่ ทั้งในด้านการเรียนการสอนและกิจกรรมของชุมชน

12. ผู้บริหารควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตรเพื่อสร้างความเข้าใจ ที่ถูกต้องแก่ผู้ปกครองนักเรียนและชุมชน กระตุ้นเตือนให้ผู้ปกครองเห็นความสำคัญของตนเอง ในการร่วมมือกับทางโรงเรียนดูแลในเรื่องการศึกษา และความประพฤติของนักเรียน ขณะที่อยู่บ้าน ซึ่งอาจทำได้โดยการเชิญผู้ปกครองมาประชุมในระชะเปิดภาคเรียนแรกของปีการศึกษา เพื่อขอความร่วมมือในการส่งเสริมการเรียนของนักเรียน แจ้งแนวทางการจัดการเรียนการสอน ผลงานของโรงเรียน และระเบียบของโรงเรียนให้ผู้ปกครองทราบ ให้ความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการของนักเรียน และการอบรมเลี้ยงดูแก่ผู้ปกครอง เป็นต้น นอกจากนี้ อาจเชิญผู้ปกครองมาพบเมื่อนักเรียนมีปัญหา ในขณะเดียวกันโรงเรียนควรจัดทำจุลสาร หรือจดหมายเผยแพร่กิจกรรมของโรงเรียน และจดหมายแจ้งผลการเรียนของนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบอย่างสม่ำเสมอ เพื่อความสัมพันธ์อันดีระหว่างบ้านกับโรงเรียน นำไปสู่การสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของผู้ปกครองแก่โรงเรียนต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับครู

1. ครูควรเตรียมการสอนทุกครั้ง โดยศึกษาเอกสารหลักสูตรทุกชนิด และศึกษาค้นคว้าเอกสารทางวิชาการเพิ่มเติมจากแหล่งอื่น เป็นการหาความรู้ เพื่อเตรียมกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการสอนให้พร้อมก่อนการจัดการเรียนการสอน

2. ครูควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมมากที่สุด โดยใช้กิจกรรมการเรียนการสอนหลาย ๆ รูปแบบที่เหมาะสมกับเนื้อหาของบทเรียน สามารถสร้างความสนใจของนักเรียนได้

3. ครูควรใช้สื่อการสอนในการสอนทุกครั้ง โดยใช้ให้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอน และพิจารณาเลือกใช้สื่อที่หาง่าย มีในท้องถิ่น และราคาถูก

4. ครูควรทำการวัดผลและประเมินผลนักเรียนหลาย ๆ วิธีอย่างสม่ำเสมอและนำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน

5. ครูควรมีโครงการสอนซ่อมเสริม เพื่อให้ความช่วยเหลือนักเรียนที่เรียนอ่อนและสนับสนุนนักเรียนที่เรียนดีอย่างสม่ำเสมอ

6. ครูควรจัดบรรยากาศในห้องเรียนให้นักเรียนได้เรียนรู้ในชั้นเรียนอย่างมีความสุข มีอิสระในเรื่องการเรียนรู้ ในขณะที่เด็วก็ควรมีวินัยในการดูแลตนเอง และการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น มีปฏิสัมพันธ์อันดีระหว่างครูกับนักเรียน และนักเรียนด้วยกัน โดยครูให้ความรักและเป็นกันเองกับนักเรียน

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปกครอง

บิดามารดาควรอบรมเลี้ยงดูเด็กโดยการให้ความรัก ความอบอุ่น ดูแลเอาใจใส่ รับฟังความคิดเห็นและเหตุผลต่าง ๆ ของเด็ก ลงโทษเด็กด้วยเหตุผล และไม่ใช้วิธีการลงโทษที่รุนแรง อบรมสั่งสอนเด็กทั้งทางด้านวิชาการและสังคม ส่งเสริมการเรียนของเด็ก เอาใจใส่ติดตามการเรียนของเด็กอยู่เสมอ ให้ความสำคัญต่อการศึกษา ดูแลให้เด็กทำการบ้าน ทบทวนบทเรียนอย่างสม่ำเสมอ เมื่อเด็กมีปัญหาทั้งด้านการเรียนและส่วนตัว ผู้ปกครองมีเวลาที่จะให้คำปรึกษา แนะนำ แก่เด็กอย่างเพียงพอ ในขณะที่เด็วกับบุคคลในครอบครัวมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ไม่แสดงความขัดแย้งให้เด็กเห็น รวมทั้งบิดามารดา ผู้ปกครอง ควรทำตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เด็ก เพื่อเด็กจะได้ตระหนักถึงหน้าที่ของตนเอง

ข้อเสนอแนะสำหรับนักเรียน

นักเรียนควรมีความสนใจในการเรียน โดยเฉพาะขณะที่ครูสอน ไม่ควรเล่นหรือคุย เพราะนอกจากจะทำให้เด็กไม่เข้าใจบทเรียนแล้ว ยังเป็นการรบกวนเพื่อนที่ตั้งใจเรียนอีกด้วย และเมื่อนักเรียนไม่เข้าใจสิ่งที่ครูสอน ควรรีบถามทันที ไม่ควรทิ้งไว้ จะทำให้

นักเรียนไม่เข้าใจบทเรียนและอาจเกิดปัญหาทางการเรียนขึ้นได้ ในขณะที่เดียวกัน นักเรียนต้องรู้จักแบ่งเวลาอย่างมีประโยชน์ โดยเฉพาะเกี่ยวกับการเรียน หมั่นทบทวนบทเรียนอย่างสม่ำเสมอ งดการนอนดึก โดยไม่จำเป็น เช่น การดูรายการโทรทัศน์ควรดูในวันหยุดหรือเวลาเย็นหลังจากทำการบ้าน ทบทวนบทเรียนแล้ว

ข้อเสนอแนะสำหรับชุมชน

โรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน หากชุมชนเห็นความสำคัญของโรงเรียน มีความรู้สึกที่โรงเรียนเป็นของชุมชน โอกาสที่โรงเรียนจะพัฒนาไปก็จะมีมาก ชุมชนสามารถให้การสนับสนุนกิจกรรมของโรงเรียนได้ การให้ความร่วมมือในกิจกรรมของโรงเรียน ไม่ว่าจะ เป็นเงินหรือแรงงานจะช่วยให้กิจกรรมของโรงเรียนลุล่วงไปได้

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนดีเด่น สังกัดกรุงเทพมหานครอื่น ๆ ที่มีสภาพแวดล้อมด้านต่าง ๆ คล้ายคลึงกับโรงเรียนทั่วไปใน สังกัดกรุงเทพมหานคร เช่น โรงเรียนดีเด่นที่อยู่ในย่านชุมชนแออัด ผู้ปกครองมีฐานะทาง เศรษฐกิจไม่ค่อยดี เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่ครอบคลุมมากขึ้น และสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนประถมศึกษาทั่วไป
2. ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการบริหารงานในด้านอื่น ๆ ของโรงเรียน รุ่งสว่าง หรือโรงเรียนดีเด่นอื่น ๆ เช่น การบริหารงานของฝ่ายธุรการ ฝ่ายปกครอง เป็นต้น ซึ่งอาจเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องที่ทำให้โรงเรียนเป็นโรงเรียนดีเด่น